

Jaarvergadering 2018

TEKST: JAAP SIJMONS

Jaarverslag van het bestuur over 2017

Het jaar 2017 werd gedomineerd door enkele grotere thema's, terwijl verder een waaier van meer praktische problemen de aandacht van het bestuur vroeg.

Inhoudelijk sloten we aan op de thema's van de vorige jaren en van de Algemene Antroposofische Vereniging (AAG). Wij zijn tenslotte een deel van een internationale beweging en vereniging. Het jaar 2017 begon met de Grondsteenconferentie op 6 en 7 januari in het Geert Groote College te Amsterdam: *de Grondsteenspreuk als toegang tot ons menszijn*. De drie oefeningen Geest-herinneren, Geest-bezinnen en Geest-schouwen stonden centraal, en dat gaf ook de ordening van de conferentie aan in drie dagdelen. Met de drie oefeningen voegen we in bij het jaarthema van de Algemene Antroposofische Vereniging, die als jaarthema het 'Geest-herinneren', om licht en warmte in de mensenziel te laten werken, tot uitgangspunt nam. Dit jaar 2018 komt het Geest-bezinnen daarvoor in de plaats. Wij wezen erop, dat hier een lijn loopt van de Wereldconferentie op Michaël 2016 naar een Kerstconferentie eind 2018.

Een doorlopend thema van onze secties was 'Bovennatuur en ondernatuur', naar aanleiding van de laatste Michaëlbrief (GA 26). De Hogeschooldag over dat thema vond plaats op 8 april in het Helicongebouw te Zeist. Er waren inleidingen, vele werkgroepen en euritmie. In het maart- en in het aprilnummer van Motief gaven Roel Munniks en Mario Matthijssen ieder nog hun visie op het begrip 'ondernatuur'. Het thema werd tot een zekere afronding gebracht met de conferentie voor Hogeschoolleden op 1 en 2 september in Antropia (in Driebergen) met de titel *Michaël en Ahriman in de bewustzijnsziel*. Bijzonder was dat de euritmievormen van Werner Barfod naar aanleiding van de Michaëlbrief van 16 november 1924 (GA 26) te zien waren. Hier werd ook een verbinding gezien met de rozenkruisersimpuls.

In 2016 heeft het bestuur in oktober een najaarsconferentie over de *Chymische Hochzeit Christiani Rosencreutz. Anno 1459* georganiseerd, die veel enthousiasme opriep. In 2017 gaven wij daaraan

een vervolg door de nieuwe euritmische compositie van Irene Pouwelse en andere euritmisten en musici op Goede Vrijdag 14 april nog eenmaal op te voeren. Dit mede als voorbereiding op de bijeenkomst in het Goetheanum te Dornach over de *Chymische Hochzeit* van 5 tot 7 mei. Bij die gelegenheid was de Nederlandse euritmie in het Goetheanum weer te zien. Evenals een verzameling originele rozenkruisergeschriften uit de zeventiende eeuw uit de Bibliotheca Philosophica Hermetica uit Amsterdam (gesticht door Joost Ritman). Veel afzonderlijke lees-, studie- en kunstzinnige groepen pakten dit thema op en een bezinning op de Rosencreutz-impuls is een doorlopende lijn naar de volgende jaren.

Belangrijk waren verder de oprichting van de Jeugdsectie in Nederland op 3 juli 2017 en de Michaëldagen voor jongeren van 28 september tot en met 1 oktober, voornamelijk door bestuurslid Rik ten Cate georganiseerd. Voor beide gelegenheden gold dat de jeugd samenstroomde. Bij de oprichting van de Jeugdsectie in Nederland waren dat jongeren uit verschillende landen. Inmiddels heeft de jeugdsectie haar eigen website (www.jeugdsectie.org).

Even na Michaël (op 6 en 7 oktober) vond als najaarsconferentie verder een inhoudelijke Michaëlconferentie plaats in Antropia te Driebergen. Sprekers waren onder meer Michiel ter Horst over het driegelede denken bij de grote Dionysius de Areopagiet en Paul Mackay over het wezen van de Michaëlgedachte als tegenpool van de Paasgedachte. Wij drongen dieper door in het wezen van de driegeleding. Bijna tegelijkertijd publiceerde hierover Henk Verhoog in Motief van september *Driegeleding in dienst van Michaël*.

Een van de praktische zaken die ons bezighielden was uiteraard de verbouwing van het pand Riouwstraat 1-3 in Den Haag, dat wij, anders dan voorzien, na een langdurige verbouwing in zomer en najaar 2017, niet op 18 november konden heropenen, maar pas begin dit jaar op 20 januari, onder de feestelijke viering van de naamgeving als *Elisabeth Vreedehuis*. Het gehele proces heeft in 2017 veel bestuurlijke aandacht gevraagd (en doet dit nu nog).

Vooral Stephan Jordan heeft zich helemaal op deze opdracht moeten werpen. De fondsverwerving voor dit verenigingshuis loopt nog niet zoals gehoopt. Daarop komen wij dit jaar nog terug. Het resultaat is wel heel mooi geworden, zo horen wij van leden en buitenstaanders die het Elisabeth Vreedehuis bezoeken. Een commissie van de Sociale Sectie startte in 2017 een onderzoek naar het besluitvormingsproces rond de Riouwstraat. Het bestuur werkte daaraan mee. Het verslag daarvan wordt pas in 2018 verwacht.

Het bestuur begon ook het proces van een bezinning op de bibliotheek van de vereniging in het Elisabeth Vreedehuis. De bibliotheek raakt verouderd, de exploitatie is erg duur en de intensiteit van het gebruik valt tegen. Wij maakten op 18 maart een begin met de leden. Een adviescommissie ging aan de slag met het bestuurslid Emma Vink en komt in 2018 met bevindingen.

Naar aanleiding van een initiatief van leden voor de jaarvergadering van de Algemene Antroposofische Vereniging op 8 april in Dornach maakten ook in ons land leden zich sterk voor een rehabilitatie voor Ita Wegman en Elisabeth Vreede, met name het opheffen van de besluiten uit 1935, waarbij beide bestuursleden van de Algemene Antroposofische Vereniging werden afgezet. Het mondde dit jaar uit in een hernieuwd initiatief voor de jaarvergadering in Dornach. Diverse initiatieven voor de rehabilitatie sloten zich vanuit onze leden daarbij aan.

Veel leden waren actief in de grote internationale conferentie *Spelen met vuur* van de Christengemeenschap rond Pinksteren in Den Bosch. Uit het bestuurlijk contact kwam ook de wens voort om meer te gaan samenwerken, waarvoor wij in 2018 een concrete stap zetten.

Niet op de laatste plaats hadden het secretariaat op Boslaan 15 te Zeist en de personele bezetting van de bibliotheek in Den Haag onze aandacht. Een extra impuls was nodig om de omvorming van het secretariaat en het pand aan de Boslaan bestuurlijk in de hand

te nemen. De constructie met een bureausecretaris gaf onvoldoende zicht en greep op de interne processen. Na veel overleg en gezamenlijk met de medewerkers gemaakte plannen, concludeerden wij dat het wel het beste zou zijn als een bestuurslid daadwerkelijk ook de dagelijkse leiding van het secretariaat heeft. Wij vonden Emma Vink bereid deze taak op zich te nemen. Anne Marie Beeren kreeg een taak in het Elisabeth Vreedehuis. De bibliothecaresse Jeannette Boertien ging met pensioen. Ook de tweede bibliothecaresse Annemieke Blöte sloeg een andere weg in.

Wij zagen ons ook geconfronteerd met enige uitval en ziekte in ons bestuur. Het verlies van het terugtreden van Fanina van Nuffelen, die onder meer de contacten met de ledengroepen onderhield, werd zwaar gevoeld. In 2018 zijn wij weer allemaal er volledig bij. In dat opzicht drukte de last van het bestuurswerk wat zwaarder dan normaal op de aanwezige bestuursleden en bleven ongetwijfeld vele e-mails en verzoeken om contact noodgedwongen onbeantwoord.

Nadat wij het gevoel hadden met de opening van het Elisabeth Vreedehuis een hoofdstuk te hebben afgerond, diende zich een volgend aan. In de novemberbijeenkomst van de secretarissen-generaal uit de gehele wereld in Dornach namen wij de stand van zaken door van de tien projecten uit de drie grote 'Zielbilder' tot herneming en verdere ontwikkeling van de Hogeschoolimpuls in de Algemene Antroposofische Vereniging. Paul Mackay en Bodo von Plato hebben daarin bepaaldelijk een rol. In de aanloop naar de jaarvergadering in Dornach van maart jongstleden kwamen er geluiden dat de herbevestiging van beiden als bestuurders geen vanzelfsprekende zaak zou zijn. Dat is in dit voorjaar dan ook gebleken. Wie dragers zullen blijken van welke impuls moet nu worden overwogen, zowel bij het bestuur in Dornach als bij ons, daar waar met de landen nadrukkelijk de samenwerking werd gezocht. Daarover nog enkele woorden meer op onze jaarvergadering.

Jaap Sijmons, voorzitter